

URBACT HÍRLEVÉL

2011. április

17

URBACT HÍRLEVÉL

Romák integrációja – lehetnek-e a városok a változás motorjai?; Három URBACT projekt eredményei: előzetes ismertetés a záró konferenciák alapján; Fenntartható közlekedés: Lisszabon tapasztalatai az elektromos autókkal való közlekedésről az Euronews-on!

Fókuszban:

Romák integrációja – lehetnek-e a városok a változás motorjai?

Ann Morton Hyde (a Roma-Net vezető szakértője) a 2010-es URBACT Tribune-ben megjelent cikkének összefoglalója

A romák Európa legnépesebb kisebbségi csoportja, akik még mindig a társadalom szélére szorulnak.

Mostanáig az európai települési önkormányzatok nem játszottak jelentős szerepet a roma integrációs politika

alakításában, amely általában nemzeti szinten zajlott. Az Európai Parlament 2008. január 31-i [határozata](#) azonban hangsúlyozza a helyi hatóságok bevonásának jelentőségét és támogatja a roma közösségek teljes részvételét a folyamatokban a kezdetektől. A városok tudják leginkább kihasználni a helyiek közösségi szemléletű gyakorlati tudását, és át tudják

csoportosítani képességeiket a roma kérdés kezelésére.

A romák integrációjára irányuló URBACT projekt: a Roma-Net utat tör, melyet a többi város követhet

A cikk főként a Roma-Net URBACT projekt munkájára fókuszál. A hálózat kilenc európai partnervárosa ([Budapest](#), [Almeria](#), [Bologna](#), [Glasgow](#), [Heraklion](#), [Karvina](#), [Kassa](#), [Torrent](#), [Udine](#)) felismerte, hogy a romák kirekesztése többrétű, mélyen gyökerező és komplex probléma, ezért integrált és együttműködő megközelítést alkalmazva teremtenek lehetőséget a romáknak. Ez az együttműködés elő fogja segíteni a roma közösségek bevonását a helyi szolgáltatások kínálatába a támogatások, közvetítés, pártfogás, önképviselés és aktív részvétel révén.

A Roma-Net hálózat fontos fórumot biztosít a helyi érintettnek, ahol megoszthatják tudásukat, tapasztalataikat.

A szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés kihívása: az ágazatok közötti közvetítők munkája a közösségek szintjén

A Roma-Net partnervárosai alaposan megvizsgálták, hogy milyen alapszolgáltatásokkal és milyen módon vannak/voltak ellátva más

hátrányos helyzetű csoportok – jelenleg és a közelmúltban – olyan kulcsterületeken, mint az oktatás, egészségügy, lakhatás és foglalkoztatás. A városok kapcsolatot teremthetnek, és közvetítőket nevezhetnek ki, hogy a jelenlegi szolgáltatásokat elérhetőbbé tegyék, és jobban az igényekhez igazítsák. A városok és civil szervezetek közötti együttműködésnek fontos szerepe van a projektek sikerességében, mivel a civil szervezetek megfelelő képességekkel rendelkeznek az ilyen típusú projektek kidolgozásához.

A feltáró tanulmányokból kiderült, hogy a partnervárosokban rengeteg kiaknázatlan szaktudás áll rendelkezésre számos közösségi kezdeményesésű sikeres projekt megvalósítása révén. Az egyik legsikeresebb civil kezdeményezés, amely több országban is megvalósult, a mediáció és a közvetítő szolgáltatások biztosítása a roma közösségek számára az alapvető közszolgáltatásokhoz való hozzáférés terén. A cseh [Karvina](#)-ban terepmunkásokat jelöltek ki, akik közvetítőként támogatást nyújtanak minden, a városban vállalt jelentős kezdeményezés megvalósításához, és részt vesznek a közösség életében. A felelősségük a lakhatási pályázat beadásának elősegítésétől kezdve, az egészségügyi fórumok koordinálásán keresztül a gyerekek iskolába kíséréséig terjed.

Lakhatás, lakás- és telekbérlés: a roma integráció fontos elemei

Kevés olyan példa lelhető fel az önkormányzatok által folytatott integrált városrehabilitációs tevékenységek között, amely a romákra fókuszál. Például a Roma-Net partnervárosában, Brnóban, Csehország második legnagyobb városában, a lakosság 3%-a roma származású, és számos roma család van eladósodva, leromlott állapotú lakásokban élnek a bérleti díj megfizetése nélkül. A városban az az ötlet merült fel, hogy a bérlők segítsenek a hatóságoknak saját lakásuk felújításában, így törleszthetnék tartozásukat, és megegyezhetnének egy mindkét fél részéről elfogadható bérleti szerződésben. Emellett a civil szervezet és a helyi hatóságok létrehozták a „dolgozz a törlesztésért” című programot, mely főként a használaton kívül terek kitakarítását foglalta magában és a megkeresett összeg csökkentette a dolgozók tartozását. Ennek eredményeként nagyon sokan nemcsak fel tudták számolni tartozásukat, hanem elkezdték rendszeresen fizetni lakbérüket.

A siker kulcsa a lakók menedzsmentbe és adminisztrációba való teljes körű bevonása, valamint a helyi hatóságok anyagi támogatása és elköteleződése volt. Ez a program kiemelkedő jó példa lehet minden város számára.

A Roma-Net projekt vezető partnere [Budapest](#). Budapesten a romák társadalmi helyzete általában véve jobb, mint az ország más területein. 2005 óta a város számos társadalmi és foglalkoztatási kezdeményezést indított el a Roma Integráció Évtizede program részeként (2005-2015), amely 12 tagországot fog össze, és Magyarország az egyik alapító tagja. A magyar kormány 553 millió eurót költött az elmúlt 20 évben a romák társadalmi integrációjának támogatására. Néhány figyelemreméltó előremutató lépés történt, többek között az iskolába való bejutás megkönnyítése és a művelhető földek átengedését támogató gazdálkodási programok kidolgozása. Az eredmények azonban nem kielégítőek, ami két fő okra vezethető vissza: a konkrét akciók és a különböző érintettek közti együttműködés hiánya. Miután 2008-ban az Európai Tanács megszavazta, az Európai Unió úgy döntött, hogy közös európai roma stratégiát dolgoz ki, melynek kialakítása és elfogadása a [magyar EU elnökség](#) prioritásai között szerepel.

További részletek:

- [Romák integrációja – lehetnek-e a városok a változás motorjai?](#) - PDF
- [URBACT Tribune](#) – PDF
- [Roma-Net](#) - URBACT honlap
- [Romastratégia](#) - friss hírek a magyar EU elnökség honlapján

Riport:

Három URBACT projekt eredményei: előzetes ismertetés a záró konferenciák alapján

A [SUITE](#), [NeT-TOPIC](#) és [FIN-URB-ACT](#) projektek az elsők azon 20 URBACT projekt közül, melyek végleges eredményei júliusig várhatók. A projekteknek márciusban voltak a záró konferenciái, ahol a végleges jelentések publikálása előtt a vezető szakértők ismertették a projektek fő következtetéseit, az egyes partnervárosok tapasztalataira alapozva.

Megfelelő, fenntartható lakhatást mindenkinek: a SUITE projekt

Napjainkban a városok egyik fő kihívása, hogy megfelelő lakáskínálatot

biztosítsanak az alacsony jövedelmű vagy társadalmilag kirekesztett lakosok igényeihez alkalmazkodva.

A SUITE projekt keretében **kilenc város** két évig tesztelt olyan szakpolitikai intézkedéseket, melyek lehetővé teszik a lakáskínálat növelését, és nemcsak megfizethetőek és biztosítják a társadalmi befogadást, hanem jó minőségűek és fenntarthatóak is. „Habár, már a kezdetektől fogva integráltan kell kezelni ezt a kérdést, nem mindig sikerül egyenlő prioritást adni a fenntartható lakásállomány három aspektusának (költségcsökkentés, szociális kérdések, környezetvédelem)” - foglalja össze Heidrun Feigelfeld, a SUITE projekt vezető szakértője.

„Először is, mindig jobb egyszerre csak egy célra koncentrálni, és azután törekedni a többi követelménynek való megfelelésre. Például, ha a célunk egy jó minőségű környezetvédelmi technológiával felszerelt ház létrehozása, ez nem egyeztethető össze a kifizetődő építési költséggel és alacsony eladási árral. Azonban, ha egy épület „energia pozitív”, tehát több energiát termel, mint amennyit felhasznál, az a lakóknak hosszú távon jövedelmezőbb.”

A hálózat helyi szintű kezdeményezéseire alapozva, Heidrun Feigelfeld fontosnak tartja a határokon átnyúló együttműködések és a lakáspolitikai minden szintjével való közös munkát: „A megelőzés szempontjából, különös tekintettel a foglalkoztatási és szociális intézkedéseket, alapvető fontosságúnak tartom a társadalmi befogadás támogatását és a kilakoltatás elkerülését. Ahhoz, hogy elősegítsük a társadalmi befogadást, kihívást jelent, hogy a környéken lakók hajlandók legyenek elfogadni a szociális lakhatás ügyét.”

Március 16-án Brüsszelben tartották a projekt **záró konferenciáját**, melyen a SUITE hálózat tagjai tapasztalataik révén hozzá kívántak járulni a jelenleg zajló, az Európa 2020 Stratégiát és a Kohéziós Politikát érintő vitákhoz is.

A kis- és középvállalkozások fejlesztésének finanszírozási módszerei: FIN-URB-ACT

A KKV-k, és főleg a kezdő vállalkozások napjainkban számos európai város gazdasági programjának középpontjában állnak, mégis

túl gyakran küzdenek finanszírozási problémákkal. A FIN-URB-ACT projekt keretében **tizenegy város** két és fél évig dolgozott olyan helyi stratégiák és eszközök kifejlesztésén, melyekkel támogatják a

KKV szektort különböző állami és magánszereplők partnersége révén.

„A tapasztalatok azt mutatják, hogy a bankok nem érdekeltek az ilyen típusú projektekben, különösen a pénzügyi válság idején” - magyarázza Patrick Fouguet, a FIN-URB-ACT vezető szakértője. „Mivel az Irányító Hatóságok rendelkeznek a legfőbb finanszírozási források felett, a városok és az Irányító Hatóságaik közötti partnerség jelentette a projekt kulcsát” - összegezte.

A lengyelországi Gliwicében március 15-én tartották a projekt **záró konferenciáját**, emellett, február 9-10-én Brüsszelben az Európai Parlament és Európai Bizottság képviselőinek részvételével egy tanácskozást tartottak, mely a résztvevő városok és az Irányító Hatóságok közti együttműködést helyezte középpontba. A **találkozót** követően számos javaslatot született a város és az Irányító Hatóság közötti partnerség intézményesítésének elősegítésére.

„Ez az együttműködés számos város esetében távolról sem természetes. A projekt egyik legnagyobb tanulsága az URBACT II módszertan hozzájárulása és a hatékonyságának tesztelése” - nyilatkozta Patrick Fourquette. „A városok és az Irányító Hatóságok egymást kiegészítve végezték feladataikat: a városok összeállították a projekteket, majd az Irányító Hatóságok finanszírozták őket. A városok megértették, hogy nem szükséges pénzügyi ismeretekkel rendelkezniük, vagy brókernek lenniük, de ők képesek összehozni és koordinálni a helyi szereplőket egy integrált projektbe.”

A hálózat számos városában ez az együttműködés már eljutott a KKV projektek finanszírozásáig. Edinburgh (Nagy-Britannia) kilenc szomszédos megyével egy kölcsönalapot hozott létre. A helyi szintű mikrohitel alap részeként a német Lipcse városának alaptőkéje megnégyszereződött egy közösségi pénzügyi csoport bevonásának köszönhetően.

Új városi modellek a metropolisztérségek központosításának: NeT-TOPIC

A metropolisztérségekben elhelyezkedő városok régóta a központi város

árnyékában élnek, és szerepük ipari vagy lakófunkcióra szorítkozik. Mostanában ezeknek a városoknak szembe kell nézniük társadalmi problémáikkal, elavult gazdasági struktúrájukkal és

újjá kell szervezniük a teljes városszerkezetüket. „Annak ellenére, hogy ezen városok sorsa mindig is összeforrt az központi nagyvároséval, és átalakulásuk mögött gyakran politikai érdekek állnak, van egy határ, ameddig rendelkezhetnek saját magukról.

„Ez az, amit a NeT-TOPIC hálózat a helyi akciótervekkel ki akart hangsúlyozni a [nyolc partner városban](#)” - magyarázza Fernando Barreiro, a projekt vezető szakértője. „Figyelembe véve a közepes városok városszerkezeti és gazdasági összetettségét, az új életstílusokat, munkalehetőségeket, a mobilitási kihívásokat, ennél jobb alkalom nem is lehetne egy, az átalakulásra irányuló stratégia kialakításához.”

A NeT-TOPIC projekt legjelentősebb eredménye a köz- és magánszféra közötti partnerségek (PPP konstrukció) létrehozása, melynek segítségével elhagyatott ipari területeket tudtak dinamikus fejlődő városi terekbe integrálni: „Ezek nagy befektetések, melyeket a város egymaga nem lenne képes finanszírozni. Mivel a PPP konstrukciók a megegyezésre épülnek, így a magánszféra nem követhet olyan fejlesztési modellt, mely

veszélyezteti a város hosszú távú stratégiájának célkitűzéseit.” A vezető szakértő hangsúlyozza, hogy fontos a nagyvárosi kormányzás keretfeltételeinek kialakítása: „Az új városi modell kialakításának lehetővé kell tennie, hogy nagyvárosi szinten megtalálják az egymást kiegészítő funkciókat és a szükséges változtatásokat egy átfogó stratégiába integrálják.

A zárótanulmányok hamarosan az interneten is elérhetőek lesznek!

Az eredményekről készült rövid összefoglalók az elkövetkezendő hónapokban a Nemzeti Disszeminációs Pontok honlapjain lesznek elérhetőek.

További információk:

- [SUITE](#) – URBACT honlap
- [NeT-TOPIC](#) – URBACT honlap
- [FIN-URB-ACT](#) – URBACT honlap

URBACT HÍREK

Fenntartható közlekedés: Lisszabon tapasztalatai az elektromos autókkal való közlekedésről az Euronews-on!

Az [EVUE](#) projektben való részvételének köszönhetően Lisszabon reflektorfénybe került az Euronews riportjában !

További részletek : [URBACT Website](#) és [CommentVisions](#)

URBACT II

Az **URBACT** olyan tapasztalatcserét és tanulást támogató program, mely az európai fenntartható városfejlesztést segíti. A program képessé teszi a városokat arra, hogy a főbb városi kihívásokra közösen megoldásokat dolgozzanak ki és az egyre komplexebb társadalmi változásokkal szembesülő városok központi szerepét megerősítse. Az URBACT segíti a városokat abban, hogy olyan új és fenntartható gyakorlati megoldásokat alakítsanak ki, melyek integrálják a gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziót. Az URBACT lehetővé teszi a városok számára, hogy Európa-szerte megosszák a legjobb gyakorlati példákat és tapasztalatokat minden várospolitikában érintett szakemberrel. Az URBACT 290 várost, 29 országot és 5000 aktív résztvevőt jelent.

www.urbact.eu/project/

URBACT Nemzeti Terjesztési Pont:

VÁTI Nonprofit Kft.
Nemzetközi, Területpolitikai és Urbanisztikai Iroda

E-mail: urbact@vati.hu
Tel.: 06 1 2243251 Fax: 06 1 2243290
Web: <http://www.vati.hu/> és <http://www.urbact.hu>

EUROPEAN
PROGRAMME
FOR
SUSTAINABLE
URBAN
DEVELOPMENT

